

Konkurrensverkets författningssamling

ISSN 1103-6303

Ansvarig utgivare: Marie Östman

Konkurrensverkets allmänna råd om eftergift och nedsättning av konkurrensskadeavgift;

KKVFS 2021:1

Utkom från trycket
den 25 februari 2021

beslutade den 23 februari 2021.

Inledning

1. Konkurrensverket kan, med stöd av 3 kap. 5 § första stycket 1 konkurrenslagen (2008:579), besluta att ett företag som uppsåtligen eller av oaktsamhet har överträtt förbudet mot konkurrensbegränsande samarbete i 2 kap. 1 § konkurrenslagen eller artikel 101 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) ska betala konkurrensskadeavgift. Konkurrensskadeavgiftens storlek bestäms enligt reglerna i 3 kap. 6 och 8–11 §§ konkurrenslagen.
2. Ett företag som självmant anger att det deltagit i en överträdelse av 2 kap. 1 § konkurrenslagen eller artikel 101 i EUF-fördraget eller hjälper Konkurrensverket att utreda överträdelsen, kan få befrielse från konkurrensskadeavgift (eftergift) eller få avgiften reducerad (nedsättning). Regler om eftergift och nedsättning av konkurrensskadeavgift finns i 3 kap. 12–15 b §§ konkurrenslagen och i 5–11 §§ konkurrensförordningen (2021:87).

Allmänna råd

Endast ett företag kan få eftergift

Råd till 3 kap. 12 § första och andra stycket konkurrenslagen

3. Hänvisningen i 3 kap. 12 § konkurrenslagen till 2 kap. 1 § konkurrenslagen och artikel 101 i EUF-fördraget innebär att det finns möjlighet till eftergift av konkurrensskadeavgift för samtliga ageranden som utgör en överträdelse av förbudet mot konkurrensbegränsande samarbete.
4. Formuleringarna i 3 kap. 12 § konkurrenslagen avseende ”ett företag” innebär att endast ett enda företag kan få eftergift och att det därför inte är möjligt för flera företag att gemensamt ansöka om eftergift. En gemensam ansökan innebär att inget av företagen uppfyller förutsättningarna för eftergift.

Beställningsadress:

Konkurrensverket, 103 85 Stockholm
telefon: 08-700 16 00, e-post: info@kkv.se,
webbplats: www.konkurrensverket.se

Eftergift när Konkurrensverket först genom företagets uppgifter får tillräckligt underlag för att ingripa mot överträdelsen

Råd till 3 kap. 12 § första stycket konkurrenslagen

5. Med formuleringen ”anmälan innehåller sådana uppgifter att verket först genom dessa har tillräckligt underlag för att ingripa mot överträdelsen” avses att Konkurrensverket inte redan har tillräckligt underlag för att kunna ansöka om att få genomföra en undersökning enligt 5 kap. 3–5 §§ konkurrenslagen. Den information och bevisning som företaget lämnar i anmälan ska därför vara av sådant värde att det är först genom dessa uppgifter som Konkurrensverket får anledning att anta att en överträdelse har skett.
6. Om Konkurrensverket vid tidpunkten för anmälan redan har tillgång till uppgifter som ger anledning att anta att en överträdelse har skett saknas möjlighet till eftergift enligt 3 kap. 12 § första stycket konkurrenslagen.
7. Det är värdet av de uppgifter som företaget lämnar i anmälan som är avgörande för om eftergift kan beviljas enligt 3 kap. 12 § första stycket konkurrenslagen. Det saknar betydelse om Konkurrensverket faktiskt ansöker om att få genomföra en undersökning enligt 5 kap. 3–5 §§ konkurrenslagen baserat på den information och bevisning som företaget lämnar eller om verket väljer att vidta andra utredningsåtgärder.
8. Ett företag kan kontakta Konkurrensverket anonymt och beskriva en viss överträdelse i hypotetiska termer för att få en indikation på om verket redan har tillgång till uppgifter som utesluter möjligheten till eftergift enligt 3 kap. 12 § första stycket konkurrenslagen.

Eftergift när Konkurrensverket redan har tillräckligt underlag för att ingripa mot överträdelsen

Råd till 3 kap. 12 § andra stycket konkurrenslagen

9. Med formuleringen ”Konkurrensverket redan har tillräckligt underlag för att ingripa mot överträdelsen” avses att Konkurrensverket redan har ansökt om att få genomföra en undersökning enligt 5 kap. 3–5 §§ konkurrenslagen eller skulle kunna ansöka om att få genomföra en sådan undersökning. Det är fallet om Konkurrensverket redan har tillgång till uppgifter som ger anledning att anta att en överträdelse har skett. Det saknar betydelse om Konkurrensverket faktiskt har ansökt, eller ansöker om, att få genomföra en undersökning enligt 5 kap. 3–5 §§ konkurrenslagen eller om verket väljer att vidta andra utredningsåtgärder.

10. Med bestämmelsens formulering ”sådana uppgifter som leder till att det kan klarläggas att överträdelsen har förekommit” avses att företaget lämnar information och bevisning som är så värdefull att det står klart att överträdelsen har skett.

Företaget får inte ha tvingat något annat företag att delta i överträdelsen

Råd till 3 kap. 12 § tredje stycket konkurrenslagen

11. Med att tvinga ett annat företag i bestämmelsens mening avses tvång genom hot eller påtryckningar. Att ett företag har tagit initiativet till, upprätthållit eller spelat en ledande roll i överträdelsen exkluderar däremot inte företaget från möjligheten till eftergift. Ett företag som har tvingat ett annat företag att delta i en överträdelse kan däremot få nedsättning av konkurrensskadeavgiften.

Närmare om nedsättning

Råd till 3 kap. 13 § första stycket konkurrenslagen

12. Hänvisningen i 3 kap. 13 § första stycket konkurrenslagen till 2 kap. 1 § konkurrenslagen och artikel 101 i EUF-fördraget innebär att det finns möjlighet att få konkurrensskadeavgiften nedsatt för samtliga ageranden som utgör en överträdelse av förbudet mot konkurrensbegränsande samarbete.
13. Det finns inte någon begränsning i antalet företag som kan få nedsättning av konkurrensskadeavgift.
14. För att ett företag ska anses ha underlättat utredningen i sådan väsentlig mån att nedsättning kan komma i fråga krävs att företaget lämnar viktig information eller bevisning som Konkurrensverket inte redan förfogar över eller lätt kan få fram. Det ska röra sig om information eller bevisning som har ett betydande mervärde jämfört med vad verket redan hade tillgång till. Informationen eller bevisningen ska ytterligare klarlägga omständigheterna kring överträdelsen.
15. För att nedsättning ska kunna bli aktuell krävs en aktiv, egeninitierad, handling från företaget. Kravet att utredningen ska ha underlättats i väsentlig mån kan inte anses uppfyllt enbart genom att företrädare för företaget inställer sig på utsatt tid eller villigt svarar på frågor eller på liknande sätt medverkar i utredningen. Enbart det faktum att företaget lämnar över handlingar som på något sätt anknyter till överträdelsen är inte tillräckligt för att företaget ska anses ha underlättat utredningen i väsentlig mån.

KKVFS 2021:1

16. När ett företag har gjort en anmälan eller lämnat uppgifter i syfte att få eftergift, men förutsättningarna för eftergift inte är uppfyllda, prövar Konkurrensverket om det finns förutsättningar för nedsättning av avgiften även utan att företaget begär det särskilt.

Råd till 3 kap. 13 § andra stycket konkurrenslagen

17. Det första företaget som uppfyller förutsättningarna för nedsättning får konkurrensskadeavgiften nedsatt med 30–50 procent i förhållande till vad Konkurrensverket annars skulle ha beslutat. Det andra företaget som uppfyller förutsättningarna får konkurrensskadeavgiften nedsatt med 20–30 procent. Övriga företag som uppfyller förutsättningarna för nedsättning får konkurrensskadeavgiften nedsatt med upp till 20 procent.
18. För att bestämma nedsättningsnivån inom angivna intervaller beaktar Konkurrensverket vid vilken tidpunkt uppgifterna lämnades och i vilken omfattning de tillfört ett mervärde. Konkurrensverket tar även hänsyn till i vilken grad och med vilken kontinuitet företaget har samarbetat med verket efter det att uppgifterna lämnats in.

Råd till 3 kap. 13 § tredje stycket konkurrenslagen

19. Om företaget lämnar uppgifter som leder till att konkurrensskadeavgiften kan fastställas till ett högre belopp för de företag som deltagit i överträdelsen än vad som annars hade varit fallet, men som även är till nackdel för det företag som lämnat uppgifterna, kommer Konkurrensverket att (innan avdrag görs i form av nedsättning) bestämma den konkurrensskadeavgift som företaget ska betala utifrån en fiktiv situation där de uppgifter som leder till en högre konkurrensskadeavgift aldrig lämnats. Det kan röra sig om uppgifter som gör att verket kan konstatera att överträdelsen har haft en längre varaktighet, omfattat andra produkter eller haft en annan geografisk utbredning än vad som tidigare, innan uppgifterna lämnades, hade framkommit i utredningen.

Företaget ska lämna uppgifter självmant

Råd till 3 kap. 12 § första och andra stycket och 13 § första stycket konkurrenslagen

20. Eftergift eller nedsättning kan komma i fråga bara för företag som självmant anmäler en överträdelse till Konkurrensverket eller hjälper verket att utreda överträdelsen.
21. När Konkurrensverket har påbörjat en undersökning enligt 5 kap. 3–5 §§ konkurrenslagen anses verket ha tillgång till all den information och bevisning som kommer att påträffas vid undersökningen. Om ett företag under pågående undersökning ansöker om eftergift eller nedsättning kommer Konkurrensverket därför att ta ställning till

värdet av de uppgifter som företaget lämnat först efter att den planerade granskningen enligt 5 kap. 6 § konkurrenslagen har genomförts och resultatet analyserats. En jämförelse kommer då att ske mellan innehållet i de uppgifter som företaget lämnat i sin ansökan och de uppgifter som verket fått tillgång till genom undersökningen.

22. Motsvarande gäller om Konkurrensverket redan har utfärdat ett åläggande om att tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat med stöd av 5 kap. 1 § första stycket 1 konkurrenslagen. Även i dessa fall anses verket, på samma sätt som vid en undersökning (se p. 21), ha tillgång till den information och bevisning som efterfrågas i åläggandet. Konkurrensverket kommer därför att ta ställning till värdet av de uppgifter som företaget lämnat i sin ansökan om eftergift eller under utredningen först efter att den information som efterfrågas i åläggandet inkommit till verket.

Företaget ska lämna all information om överträdelsen

Råd till 3 kap. 14 § första punkten konkurrenslagen och 8 § konkurrensförordningen

23. Kravet på att företaget ska lämna all den information och bevisning om överträdelsen som det har eller får tillgång till omfattar såväl muntliga uppgifter som skriftliga handlingar som rör överträdelsen. Muntliga uppgifter bör dokumenteras, exempelvis genom bandupptagning eller undertecknad utsaga. Sådan dokumentation ska tillsammans med kopior av tillgängliga skriftliga handlingar, exempelvis mejl, mötesanteckningar eller protokoll, lämnas in till verket.

Företaget ska samarbeta aktivt

Råd till 3 kap. 14 § andra punkten konkurrenslagen och 8 § konkurrensförordningen

24. Företaget ska fortlöpande aktivt samarbeta med Konkurrensverket under utredningen av överträdelsen. Kravet på att företaget aktivt ska samarbeta är långtgående. I kravet ligger att företaget ska ställa sin personal och, om möjligt, även tidigare personal till verkets förfogande för att kunna besvara frågor om det konkurrensbegränsande samarbetet. Företaget ska också självmant och utan dröjsmål lämna sådana uppgifter och handlingar som rör överträdelsen och som företaget får kännedom om under verkets utredning.
25. Om Konkurrensverkets beslut som rör överträdelsen överklagas till domstol ska företaget under handläggningen i domstol vidgå sina tidigare inlämnade uppgifter och även i övrigt fortsätta att samarbeta med verket. Det står dock ett företag fritt att i domstolen hävda andra rättsliga ståndpunkter än verket utan att detta innebär att företaget inte lever upp till kravet på samarbete för att beviljas eftergift eller nedsättning.

Företaget får inte förstöra bevis eller på annat sätt försvåra utredningen av överträdelsen

Råd till 3 kap. 14 § tredje punkten konkurrenslagen

26. Kravet i bestämmelsen att företaget inte får förstöra bevis innebär att företaget eller företagets personal bland annat inte får radera mejl eller förstöra mötesanteckningar eller protokoll som är relevanta för Konkurrensverkets utredning av överträdelsen.
27. Att vidta åtgärder som försvårar Konkurrensverkets utredning innebär exempelvis att företaget eller företagets personal förfalskar eller undanhåller information eller bevisning som är relevant för verkets utredning av överträdelsen. Även informationsläckage kan anses försvåra verkets utredning. Företaget eller företagets personal bör därför inte avslöja för någon att företaget anmält eller lämnat uppgifter om överträdelsen innan Konkurrensverkets utredning har blivit känd genom verkets åtgärder. Under verkets utredning bör företaget eller företagets personal inte heller avslöja innehållet i de uppgifter och bevisning som de känner till kring överträdelsen för någon.
28. Om företaget eller företagets personal medvetet eller av oaktsamhet lämnar felaktig eller missvisande information till Konkurrensverket är det också något som anses försvåra verkets utredning.
29. Kraven på att inte förstöra bevis och att inte vidta åtgärder som försvårar Konkurrensverkets utredning omfattar både åtgärder som vidtas före och efter den tidpunkt då företaget första gången kontaktar verket om överträdelsen. Företaget har därför en skyldighet att redan från den tidpunkt då företaget överväger att anmäla eller lämna uppgifter om överträdelsen i syfte att få eftergift se till att bevisning inte förstörs och att utredningen inte på annat sätt försvåras.

Företaget ska upphöra med att delta i överträdelsen

Råd till 3 kap. 14 § fjärde punkten konkurrenslagen

30. Företaget bör, i de fall där en överträdelse fortfarande pågår, samråda med Konkurrensverket om hur företaget ska avveckla sitt deltagande i överträdelsen.

Sammanslutning av företag

Råd till 3 kap. 15 b § konkurrenslagen

31. Bestämmelsen utesluter eftergift eller nedsättning för en företags-sammanslutning, såvida den inte för egen räkning deltar i en överträdelse av förbudet mot konkurrensbegränsande samarbete.

Dessa allmänna råd tillämpas från och med den 1 mars 2021 och ersätter Konkurrensverkets allmänna råd (KKVFS 2015:1) om eftergift och nedsättning av konkurrensskadeavgift.

RIKARD JERMSTEN

Marie Östman

KKVFS 2021:1